

joan cebrià,
pintor de girona
(1552-1590)

per
JOSEP CLARA

Segons les dades que posseïm, el nom de Joan Cebrià ocuparia un lloc de segona fila en la nòmina dels pintors gironins del segle XVI. En tot cas, però, és important que el traquem de l'anonimat, puix que ningú no s'ha ocupat de la seva vida i obra. Les notes que confegim avui sistematitzen les referències documentals que bàsicament ens han fornit els protocols notariais de l'Arxiu Històric Provincial.

Joan Cebrià va néixer i créixer a Girona, en una família en què el pare Vicenç exercia la pintura i altres negocis. Va ser batejat a la col·legiata de Sant Feliu el dia 21 d'agost de 1552 i hom li imposà els noms de Joan, Mer, Vicenç i Narcís.⁽¹⁾ El seu avi patern, traspassat als anys trenta, també es deia Vicenç, com el pare, i era calceter.⁽²⁾

Del pare de l'artista en tenim més notícies com a home de negocis que com a pintor,⁽³⁾ però és inevitable de pensar que Joan iniciaria l'ofici al taller patern. El pintor Vicenç Cebrià morí de tota manera el 1568, quan en Joan era força jove encara.

La documentació consultada ens presenta el decenni del 1570 com el més actiu del pintor Joan Cebrià. El 20 de setembre de 1575 cobrà 4 lliures i 4 sous de l'abat de la col·legiata de Sant Feliu, Miquel Malendrich, pel fet d'haver-li pintat l'escut i les armes sobre el portal principal de la casa on residia el dit abat.⁽⁴⁾

El 30 d'octubre de 1578 era el donzell de Figueres, Pere Joan Roca, qui li pagava 8 lliures barceloneses a compliment de 23 per un retaule de Nostra Senyora.⁽⁵⁾

El 25 d'abril de 1579 rebé 28 lliures barceloneses del clavari de la devoció de Nostra Senyora del Socors, del monestir del Carme de Girona, per la pintura del retaule de la capella titular.⁽⁶⁾

També ens consta que, el 4 de març d'aquell mateix any, s'havia obligat a pintar les imatges i les pasteres del retaule del santa Llúcia i santa Magdalena del Mercadal de Girona, feina que havia de reportar-li 18 lliures en tres terminis.⁽⁷⁾

Joan Cebrià vivia el 1589 en una casa que era del pintor Damià Mates, situada davant la carnisseria de Sant Feliu, per l'arrendament de la qual pagava 6 lliures i 10 sous de mitja anyada.⁽⁸⁾

(1) Arxiu Diocesà de Girona, Baptismes de Sant Feliu, V (1547-1556).

(2) Arxiu Històric Provincial de Girona (=AHPG), notaria 10.ª de Girona, núm. 215. Acta del 29 de setembre de 1544.

(3) El 1563 es relaciona amb el comerç de sal (AHPG, notaria 2.ª de Girona, núm. 540, acta del 22 de març). El 15 de juliol de 1567 arrenda per dos anys a Pere Vaya, sombrerer de Girona, una casa situada "in platea Racimorum" per 16 lliures barceloneses (AHPG, notaria 10.ª de Girona, núm. 279).

(4) AHPG, notaria 10.ª de Girona, núm. 300.

(5) AHPG, notaria 2.ª de Girona, núm. 588.

(6) AHPG, notaria 4.ª de Girona, núm. 367.

(7) Vegeu el document que figura a l'annex.

(8) Arxiu Municipal de Girona, Manual de la Taula de Canvi, 13 de novembre de 1589, f. 203.

La mort el sorprengué ben jovençà encara, a 38 anys. Fou enterrat el 25 de novembre de 1590 a la parròquia de la catedral.⁽⁹⁾ De la seva obra no se'n pot explicar res més, ja que va ser breu i s'ha perdut.

DOCUMENT

Girona, 4 de març de 1579. Capitulació per pintar les imatges i les pasteres del retaule de Santa Llúcia i Santa Magdalena, de l'església de Santa Susanna del Mercadal de Girona. AHPG, G. Codina, notaria 4.ª de Girona, núm. 367.

En nom de Nostre Senyor Déu Jesuchrist sia, amén.

De y sobre les coses devall scrites per y entre lo honorable Miquel Çaconomina, mercader, baciner de Santa Elena, Santa Lúcia y Santa Magdalena, de la sglésia parrochial de Sta. Susanna del Mercadal, de una part, y Joan Cebrià, pintor de Gerona, de part altre, és stada feta y fermada la capitulació, pactes y concòrdia següents.

E primerament, és pactat que lo dit Joan Cebrià, pintor, convé y promet pintar dins sis mesos los bultos de Santa Lúcia y Santa Magdalena, ab les pasteres

cadahuna, de or fi y altres colors, conforme dits bultos requeriran, de tal manera que essent pintats los dits bultos hagen de agradar als dits obrers y baciner.

Item, és pactat que los dits obrers y baciner convenen y prometen donar y pagar per dita fahena desavuyt lliures, ço és, de present sis lliures, y de vuy a un any altres sis lliures, y de vuy a dos anys primer vinents altres sis lliures, ab obligatió dels béns de dita obra y bací, ab jurament.

Et his nos dicte partes laudantes, etc. promittimus pars parti, attendere, tenere et servare omnia et singula supra dicta. Et pro his, etc. nos dicti operarii et bacinerius obligamus bona dicte operis et bacini, et dictus Joannes Cebrià bona propria, etc. promittimus, ratificamus, juramus.

Testes: Josephus Cerdà et Petrus Mir, scriptores Gerunde.

Actum Gerunde, IIII martii M.D. LXXVIII.

(9) Arxiu Diocesà de Girona, Òbits de la Catedral, I (1583-1616).